

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (seitsemäs jaosto)

14 päivänä maaliskuuta 2018*

Ympäristö – Muuntogeeniset tuotteet – Asetus (EY) N:o 1367/2006 – Asetus (EY) N:o 1829/2003 – Muuntogeeniset soijalajikkeet MON 87769, MON 87705 ja 305423 – Markkinoille saattamista koskevien lupapäätösten sisäistä uudelleentarkastelua koskevan pyynnön hylkääminen – Ympäristölainsäädännön käsite – Asetuksen N:o 1367/2006 10 artikla

Asiassa T-33/16,

TestBioTech eV, kotipaikka München (Saksa), edustajinaan R. Stein, solicitor, K. Smith, QC, ja J. Stevenson, barrister,

kantajana,

vastaan

Euroopan komissio, asiamiehinään J. Tomkin, L. Pignataro-Nolin ja C. Valero,

vastaajana,

jota tukevat

Monsanto Europe, kotipaikka Antwerpen (Belgia),

ja

Monsanto Company, kotipaikka Wilmington, Delaware (Yhdysvallat),

edustajanaan M. Pittie, asianajaja,

sekä

Pioneer Overseas Corp., kotipaikka Johnston, Iowa (Yhdysvallat),

ja

Pioneer Hi-Bred International, Inc., kotipaikka Johnston,

edustajinaan G. Forwood, asianajaja, J. Killick, barrister, ja S. Nordin, solicitor,

väliintulijoina,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

jossa on kyseessä SEUT 263 artiklaan perustuva vaatimus siitä, että unionin yleinen tuomioistuin kumoaa terveydestä ja elintarviketurvallisuudesta vastaavan komission jäsenen 16.11.2015 päivätyn kirjeen, jolla hylätään tiedon saatavuutta, yleisön osallistumista päätöksentekoon sekä oikeuden saatavuutta ympäristöasioissa koskevan Århusin yleissopimuksen määräysten soveltamisesta yhteisön toimielimiin ja elimiin 6.9.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1367/2006 (EUVL 2006, L 264, s. 13) 10 artiklaan perustuva, muuntogeenisten soijalajikkeiden MON 87769, MON 87705 ja 305423 markkinoille saattamista koskevien lupapäätösten sisäistä uudelleentarkastelua koskeva pyyntö,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (seitsemäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja V. Tomljenović (esittelevä tuomari) sekä tuomarit E. Bieliūnas ja A. Kornezov,

kirjaaja: hallintovirkamies P. Cullen,

ottaen huomioon asian käsittelyn kirjallisessa vaiheessa ja 22.9.2017 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asian tausta

- 1 Kantajana oleva TestBioTech eV on Saksassa rekisteröity voittoa tavoittelematon järjestö, joka pyrkii edistämään riippumatonta tutkimusta ja julkista keskustelua bioteknologian vaikutuksista.

Soijan 305423 markkinoille saattamista koskeva lupa

- 2 Pioneer Overseas Corp. teki 14.6.2007 Alankomaiden toimivaltaiselle viranomaiselle muuntogeenisistä elintarvikkeista ja rehuista 22.9.2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1829/2003 (EUVL 2003, L 268, s. 1) 5 ja 17 artiklan mukaisesti elintarvikkeiden, elintarvikkeiden ainesosien ja rehujen, jotka sisältävät muuntogeenistä soijaa 305423 (jäljempänä soija 305423), koostuvat siitä tai on valmistettu siitä, markkinoille saattamista koskevan lupahakemuksen. Lupahakemus koski myös sellaisen soijan 305423 markkinoille saattamista, jota esiintyy muissa tuotteissa kuin elintarvikkeissa ja rehuissa, kun ne koostuvat muuntogeenisestä soijasta tai ne on valmistettu siitä ja ne on tarkoitettu samaan käyttöön kuin mikä tahansa muu soija, viljelyä lukuun ottamatta.
- 3 Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen (EFSA) muuntogeenisiä organismeja käsittelevä tiedelautakunta antoi 18.12.2013 soijaa 305423 koskevan tieteellisen lausunnon, joka muodostui asetuksen N:o 1829/2003 6 artiklan 6 kohdan ja saman asetuksen 18 artiklan 6 kohdan mukaisesta raportista; tämä lausunto muodostaa sanamuotonsa mukaisesti ”osan [saman asetuksen] 6 artiklan 5 kohdassa ja 18 artiklan 5 kohdassa tarkoitettusta EFSA:n kokonaislausunnosta”. Muuntogeenisiä organismeja käsittelevä tiedelautakunta katsoi lähinnä, että soija 305423 oli aiotussa käyttötarkoituksessaan yhtä turvallista kuin sen ei-muuntogeeninen vastine, kun on kyse sen mahdollisista vaikutuksista ihmisten ja eläinten terveyteen ja ympäristöön.
- 4 Euroopan komissio antoi 24.4.2015 muuntogeenistä soijaa 305423 (DP-305423-1) sisältävien, siitä koostuvien tai siitä valmistettujen tuotteiden markkinoille saattamisen sallimisesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1829/2003 mukaisesti täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2015/698 (EUVL 2015, L 112, s. 71). Tämän päätöksen neljännessä seitsemänten

perustelukappaleessa komissio selittää viitaten edellä 3 kohdassa mainittuun tieteelliseen lausuntoon, että EFSA oli antanut asetuksen N:o 1829/2003 6 ja 18 artiklan mukaisen ”puoltavan lausunnon”, että EFSA oli todennut, että soija 305423 on aiotussa käyttötarkoituksessaan yhtä turvallista kuin sen ei-muuntogeeninen vastine, kun on kyse sen mahdollisista vaikutuksista ihmisten ja eläinten terveyteen ja ympäristöön, ja että EFSA oli suositellut toteuttamaan markkinoille saattamisen jälkeisen seurantasuunnitelman, jossa keskitytään kulutustietojen keräämiseen Euroopan väestöstä.

- 5 Päätöksen 2015/698 1 artiklan mukaisesti komissio antoi soijalle 305423 yksilöllisen tunnusteen. Mainitun päätöksen 2 artiklassa komissio myönsi sovellettaessa asetuksen (EY) N:o 1829/2003 4 artiklan 2 kohtaa ja 16 artiklan 2 kohtaa luvan elintarvikkeille ja elintarvikkeiden ainesosille, jotka sisältävät soijaa 305423, koostuvat siitä tai on valmistettu siitä, rehulle, joka sisältää soijaa 305423, koostuu siitä tai on valmistettu siitä ja soijalle 305423 sitä sisältävissä tai siitä koostuvissa tuotteissa mihin tahansa muuhun käyttöön, viljelyä lukuun ottamatta. Lisäksi päätöksen 2015/698 3–5 artikla koskevat kyseessä olevien tuotteiden merkitsemistä ja seurantaa.

Soijan MON 87769 markkinoille saattamista koskeva lupa

- 6 Monsanto Europe toimitti 14.9.2009 Yhdistyneen kuningaskunnan toimivaltaiselle viranomaiselle asetuksen N:o 1829/2003 5 ja 17 artiklan mukaisesti elintarvikkeiden, elintarvikkeiden ainesosien ja rehujen, jotka sisältävät muuntogeenistä soijaa MON 87769 (jäljempänä soija MON 87769), jotka koostuvat siitä tai on valmistettu siitä, markkinoille saattamista koskevan lupahakemuksen. Lupahakemus koski myös sellaisen soijan MON 87769 markkinoille saattamista, jota esiintyy muissa tuotteissa kuin elintarvikkeissa ja rehuissa, kun ne koostuvat muuntogeenisestä soijasta tai ne on valmistettu siitä ja ne on tarkoitettu samaan käyttöön kuin mikä tahansa muu soija, viljelyä lukuun ottamatta.
- 7 Muuntogeenisiä organismeja käsittelevä tiedelautakunta antoi 16.5.2014 soijaa MON 87769 koskevan tieteellisen lausunnon, joka muodostui asetuksen N:o 1829/2003 6 artiklan 6 kohdan ja saman asetuksen 18 artiklan 6 kohdan mukaisesta raportista; tämä lausunto muodostaa sanamuotonsa mukaisesti ”osan [saman asetuksen] 6 artiklan 5 kohdassa ja 18 artiklan 5 kohdassa tarkoitettusta EFSA:n kokonaislausunnosta”. Muuntogeenisiä organismeja käsittelevä tiedelautakunta katsoi lähinnä, että soija MON 87769 oli aiotussa käyttötarkoituksessaan yhtä turvallista kuin sen ei-muuntogeeninen vastine, kun on kyse sen mahdollisista vaikutuksista ihmisten ja eläinten terveyteen ja ympäristöön.
- 8 Komissio antoi muuntogeenistä soijaa MON 87769 (MON-87769-7) sisältävien, siitä koostuvien tai siitä valmistettujen tuotteiden markkinoille saattamisen sallimisesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1829/2003 mukaisesti 24.4.2015 täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2015/686 (EUVL 2015, L 112, s. 16). Tämän päätöksen neljännessä kahdeksanteen perustelukappaleessa komissio selittää viitaten edellä 7 kohdassa mainittuun tieteelliseen lausuntoon, että EFSA oli antanut asetuksen N:o 1829/2003 6 ja 18 artiklan mukaisen ”puoltavan lausunnon”, että EFSA oli todennut, että soija MON 87769 on aiotussa käyttötarkoituksessaan yhtä turvallista kuin sen ei-muuntogeeninen vastine, kun on kyse sen mahdollisista vaikutuksista ihmisten ja eläinten terveyteen ja ympäristöön, ja että EFSA oli suositellut toteuttamaan markkinoille saattamisen jälkeisen seurantasuunnitelman, jossa keskitytään kulutustietojen keräämiseen Euroopan väestöstä.
- 9 Päätöksen 2015/686 1 artiklan mukaisesti komissio antoi soijalle MON 87769 yksilöllisen tunnusteen. Mainitun päätöksen 2 artiklassa komissio myönsi sovellettaessa asetuksen N:o 1829/2003 4 artiklan 2 kohtaa ja 16 artiklan 2 kohtaa luvan elintarvikkeille ja elintarvikkeiden ainesosille, jotka sisältävät soijaa MON 87769, koostuvat siitä tai on valmistettu siitä, rehulle, joka sisältää soijaa MON 87769, koostuu siitä tai on valmistettu siitä ja soijalle MON 87769 sitä sisältävissä tai siitä koostuvissa tuotteissa mihin tahansa muuhun käyttöön, viljelyä lukuun ottamatta. Lisäksi päätöksen 2015/686 3–5 artikla koskevat kyseessä olevien tuotteiden merkitsemistä ja seurantaa.

Soijan MON 87705 markkinoille saattamista koskeva lupa

- 10 Monsanto Europe toimitti 18.2.2010 Alankomaiden toimivaltaiselle viranomaiselle asetuksen N:o 1829/2003 5 ja 17 artiklan mukaisesti elintarvikkeiden, elintarvikkeiden ainesosien ja rehujen, jotka sisältävät muuntogeenistä soijaa MON 87705 (jäljempänä soija MON 87705), jotka koostuvat siitä tai on valmistettu siitä, markkinoille saattamista koskevan lupahakemuksen. Lupahakemus koski myös sellaisen soijan MON 87705 markkinoille saattamista, jota esiintyy muissa tuotteissa kuin elintarvikkeissa ja rehuissa, kun ne koostuvat muuntogeenisestä soijasta tai ne on valmistettu siitä ja ne on tarkoitettu samaan käyttöön kuin mikä tahansa muu soija, viljelyä lukuun ottamatta.
- 11 Muuntogeenisiä organismeja käsittelevä tiedelautakunta antoi 30.10.2012 soijaa MON 87705 koskevan tieteellisen lausunnon, joka muodostui asetuksen N:o 1829/2003 6 artiklan 6 kohdan ja saman asetuksen 18 artiklan 6 kohdan mukaisesta raportista; tämä lausunto muodostaa sanamuotonsa mukaisesti ”osan [saman asetuksen] 6 artiklan 5 kohdassa ja 18 artiklan 5 kohdassa tarkoitettusta EFSA:n kokonaislausunnosta”. Tätä lausuntoa täydennettiin muuntogeenisiä organismeja käsittelevän tiedelautakunnan 17.12.2013 antamalla julistuksella. Muuntogeenisiä organismeja käsittelevä tiedelautakunta katsoi lähinnä, että soija MON 87705 oli Monsanto Europen aikomassa käyttötarkoituksessa yhtä turvallista kuin sen ei-muuntogeeninen vastine, kun on kyse sen mahdollisista vaikutuksista ihmisten ja eläinten terveyteen ja ympäristöön.
- 12 Komissio antoi muuntogeenistä soijaa MON87705 (MON-87705-6) sisältävien, siitä koostuvien tai siitä valmistettujen tuotteiden markkinoille saattamisen sallimisesta asetuksen (EY) N:o 1829/2003 mukaisesti 24.4.2015 täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2015/696 (EUVL L 112, s. 60). Tämän päätöksen neljännessä kymmenenteen perustelukappaleessa komissio selittää viitaten edellä 11 kohdassa mainittuun tieteelliseen lausuntoon, sellaisena kuin se oli täydennettynä, että EFSA oli antanut asetuksen N:o 1829/2003 6 ja 18 artiklan mukaisen ”puoltavan lausunnon”, että EFSA oli todennut, että soija MON 87705 on aiotussa käyttötarkoituksessaan yhtä turvallista kuin sen tavanomainen vastine, kun on kyse sen mahdollisista vaikutuksista ihmisten ja eläinten terveyteen ja ympäristöön; nämä käyttötarkoitukset kattavat kaikki tavanomaisen soijan käyttötarkoitukset elintarvikkeena ja rehuna, lukuun ottamatta öljyn käyttöä paistoöljynä kaupallisissa keittiöissä, ja että EFSA oli suositellut toteuttamaan markkinoille saattamisen jälkeisen seurantasuunnitelman, jossa keskitytään kulustietojen keräämiseen Euroopan väestöstä.
- 13 Päätöksen 2015/696 1 artiklan mukaisesti komissio antoi soijalle MON 87705 yksilöllisen tunnisteen. Mainitun päätöksen 2 artiklassa komissio myönsi sovellettaessa asetuksen N:o 1829/2003 4 artiklan 2 kohtaa ja 16 artiklan 2 kohtaa luvan elintarvikkeille ja elintarvikkeiden ainesosille, jotka sisältävät soijaa MON 87705, koostuvat siitä tai on valmistettu siitä, rehulle, joka sisältää soijaa MON 87705, koostuu siitä tai on valmistettu siitä, ja soijalle MON 87705 sitä sisältävissä tai siitä koostuvissa tuotteissa mihin tahansa muuhun käyttöön, viljelyä lukuun ottamatta. Lisäksi päätöksen 2015/696 3–5 artikla koskevat kyseessä olevien tuotteiden merkitsemistä ja seurantaa.

Sisäistä uudelleentarkastelua koskeva pyyntö

- 14 Kantaja ja toinen yhdistys ovat 29.5.2015 päivätyssä kirjeessään pyytäneet komissiota suorittamaan päätösten 2015/686, 2015/696 ja 2015/698 (jäljempänä yhdessä lupapäätökset) sisäisen uudelleentarkastelun tiedon saatavuutta, yleisön osallistumista päätöksentekoon sekä oikeuden saatavuutta ympäristöasioissa koskevan Århusin yleissopimuksen määräysten soveltamisesta yhteisön toimielimiin ja elimiin 6.9.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1367/2006 (EUVL 2006, L 264, s. 13) 10 artiklan nojalla. Sisäistä uudelleentarkastelua koskevan pyyntönsä yhteydessä kantaja ja toinen yhdistys ovat väittäneet lähinnä ensinnäkin, ettei EFSA vielä ollut laatinut suuntaviivoja sellaisen muuntogeenisen kasvin terveysvaikutuksista, jonka ravintosisältöä on huomattavasti muutettu, toiseksi, että suuntaviivojen puuttuminen oli johtanut

ravintoriskien epäasianmukaiseen ja epäjohdonmukaiseen arviointiin, joka ei vastaa lakisääteisiä edellytyksiä, kolmanneksi, että suuntaviivojen puuttuminen oli johtanut merkintää koskevien säännösten rikkomiseen, neljänneksi, että suuntaviivojen puuttuminen oli johtanut markkinoille saattamisen jälkeistä seuranta koskeviin epäasianmukaisiin ja epäjohdonmukaisiin ehdotuksiin, viidenneksi, että soijalajikkeiden MON 87705 ja 305423 osalta torjunta-ainejäämiä ei ole otettu huomioon tutkittaessa muuntogeenisten elintarvikkeiden ja rehujen kulutuksen terveysvaikutuksia, ja kuudenneksi, että soijan MON 87705 osalta ribonukleiinihappojen epätoivottujen vaikutusten arviointi oli riittämätöntä.

- 15 Komissio ilmoitti 4.8.2015 päivätyllä kirjeellään kantajalle, ettei se voinut suorittaa uudelleentarkastelua 12 viikon määräajassa ja että tämä saisi näin ollen vastauksen 18 viikon ajassa asetuksen N:o 1367/2006 10 artiklan 3 kohdan mukaisesti.
- 16 Komission terveyden ja elintarviketurvallisuuden pääosaston virkamies ilmoitti 1.10.2015 päivätyllä kirjeellään kantajalle, että päätös sen uudelleentarkastelupyynnöstä oli ”valmisteltu” mutta että se piti vielä kierrättää hallinnossa allekirjoitusta varten.
- 17 Terveystä ja elintarviketurvallisuudesta vastaava komission jäsen hylkäsi 16.11.2015 päivätyllä kirjeellään, jonka viite on Ares(2015) 5145741 (jäljempänä riidanalainen päätös), uudelleentarkastelupyynnön väittäen, että edellä 14 kohdassa esitetyt viisi ensimmäistä väitettä ja osa kuudennesta väitteestä eivät kuulu asetuksen N:o 1367/2006 10 artiklan soveltamisalaan ja että kuudennen väitteen loppuosa, joka koskee ympäristöriskien arviointia, ”ei oikeuta tarvetta muuttaa päätöstä 2015/696”. Tältä osin terveydestä ja elintarviketurvallisuudesta vastaava komission jäsen katsoi lähinnä, että muuntogeenisten elintarvikkeiden tai rehujen terveysvaikutusten arviointiin liittyviä näkökohtia ei voida tutkia asetuksen N:o 1367/2006 10 artiklan yhteydessä siitä syystä, että nämä näkökohdat eivät koske ympäristöriskien arviointia. Ympäristönsuojelua koskevasta kuudennen väitteen osasta terveydestä ja elintarviketurvallisuudesta vastaava komission jäsen katsoo, että tämä väite oli perusteeton eikä se oikeuttanut lupapäätösten uudelleentarkastelua. Terveystä ja elintarviketurvallisuudesta vastaava komission jäsen katsoi erityisesti ensinnäkin, että väitteet, jotka koskivat muunnellun ravintosisällön omaavien muuntogeenisten viljelmien terveys- ja ravintoarviointia koskevia EFSA:n suuntaviivoja, liittyivät selvästi elintarvikkeiden ja rehujen kulutuksen terveysvaikutuksiin. Toiseksi hän katsoi, että elintarvikkeiden ja rehujen kulutuksen terveysvaikutuksia tutkittaessa olisi suoritettava yleisesti ravintopitoisuusarviointi eikä mahdolliseen ympäristön leviämiseen liittyvien ympäristöriskien arviointia. Kolmanneksi hän väitti, että muuntogeenisten elintarvikkeiden koostumusta koskevat merkinnät eivät liittyneet ympäristöriskien arviointiin. Neljänneksi hän väitti, että markkinoille saattamisen jälkeen suoritettava seuranta ei liity ympäristöriskien arviointiin. Viidenneksi hän katsoi, että se, että jätetään ottamatta huomioon muuntogeenisten elintarvikkeiden ja rehujen kulutuksen yhteydessä saadut torjunta-ainejäämät, liittyy terveysvaikutuksiin eikä ympäristövaikutuksiin. Kuudenneksi hän totesi, että ribonukleiinihappojen vaikutuksen alaisten kasvien kulutuksen ihmisten tai eläinten terveydelle aiheuttamista ei-toivotuista vaikutuksista tehty tutkimus, johon kantaja on viitannut, ei liity ympäristöriskien arviointiin.

Oikeudenkäynti ja asianosaisten ja muiden osapuolten vaatimukset

- 18 Kantaja nosti nyt käsiteltävän kanteen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 26.1.2016 toimittamallaan kannekirjelmällä ja pyysi, että nyt käsiteltävä asia yhdistetään asiaan TestBioTech ym. v. komissio, joka on rekisteröity numerolla T-177/13.
- 19 Unionin yleisen tuomioistuimen viidennen jaoston puheenjohtaja päätti 14.4.2016 hyväksyä nyt käsiteltävän asian yhdistämistä asiaan T-177/13, TestBioTech ym. v. komissio, koskevan pyynnön.

- 20 Monsanto Europe ja Monsanto Company (jäljempänä yhdessä Monsanto) pyysivät unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 31.5.2016 toimittamallaan kirjeellä saada osallistua asian käsittelyyn väliintulijana tukeakseen komission vaatimuksia.
- 21 Pioneer Overseas ja Pioneer Hi-Bred International, Inc. (jäljempänä yhdessä Pioneer) pyysivät unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 9.6.2016 toimittamallaan kirjeellä saada osallistua asian käsittelyyn väliintulijana tukeakseen komission vaatimuksia.
- 22 Unionin yleisen tuomioistuimen viidennen jaoston puheenjohtaja hyväksyi 20.7.2016 antamallaan määräyksillä Monsanto ja Pioneerin väliintulohakemukset.
- 23 Kun unionin yleisen tuomioistuimen jaostojen kokoonpanoa muutettiin unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 27 artiklan 5 kohdan nojalla, esittelevä tuomari määrättiin seitsemänten jaostoon, jonka käsiteltäväksi nyt käsiteltävä asia tämän vuoksi siirrettiin.
- 24 Esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella unionin yleinen tuomioistuin päätti aloittaa suullisen käsittelyn ja esitti työjärjestyksensä 89 artiklan mukaisena prosessinjohtotoimenpiteenä asianosaisille kysymyksiä ja pyysi niitä vastaamaan niihin kirjallisesti. Asianosaiset toimivat näiden prosessijohtotoimien mukaisesti niille asetetuissa määräajoissa.
- 25 Komissio ja kantajat pyysivät 19.12. ja 23.12.2016 unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon toimittamallaan kirjelmällä tulla kuulluiksi työjärjestyksen 106 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Unionin yleinen tuomioistuin totesi 22.9.2017 pidetyssä istunnossa asianmukaisesti paikalle kutsutun kantajan perusteettoman poissaolon, ja istunto pidettiin tämän poissaolosta huolimatta työjärjestyksen 108 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Muiden osapuolten suulliset lausumat ja niiden unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin antamat vastaukset kuultiin mainitussa istunnossa.
- 26 Kantaja pyysi unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 22.9.2017 toimittamallaan kirjelmällä unionin yleistä tuomioistuinta aloittamaan uudelleen asian käsittelyn suullisen vaiheen työjärjestyksen 113 artiklan 2 kohdan perusteella taikka vaihtoehtoisesti myöntämään kantajalle mahdollisuuden toimittaa kirjallisesti sen istuntoa varten tarkoittamat lausumat.
- 27 Koska mikään työjärjestyksen 113 artiklan 2 kohdassa määrätyistä edellytyksistä ei täyty nyt käsiteltävässä asiassa, unionin yleinen tuomioistuin päätti olla aloittamatta uudelleen asian käsittelyn suullista vaihetta.
- 28 Kantaja vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin
- lausuu ensinnäkin siitä, onko asetuksen N:o 1367/2006 10 artiklan nojalla esitetty sisäistä uudelleentarkastelua koskeva pyyntö, joka koskee asetuksen N:o 1829/2003 nojalla myönnettyä lupaa, rajoitettava muuntogeenisten organismien tarkoituksellisesta levittämisestä ympäristöön ja neuvoston direktiivin 90/220/ETY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2001/18/EY (EYVL 2001, L 106, s. 1) tarkoitettuun ”ympäristöriskien arviointiin”, toiseksi siitä, onko asetuksen N:o 1367/2006 12 artiklan nojalla nostetut kanteet rajoitettava Euroopan unionin toimielimen direktiivin 2001/18 mukaisesti suorittamaan ”ympäristöriskien arviointiin”, ja kolmanneksi siitä, mikä on sen valvonnan aste, jota unionin yleisen tuomioistuimen on harjoitettava asetuksen N:o 1367/2006 12 artiklan nojalla nostettujen kanteiden yhteydessä
 - ottaa kanteen tutkittavaksi ja toteaa sen perustelluiksi
 - kumoaa riidanalaisen päätöksen ja
 - velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

- 29 Unionin yleisen tuomioistuimen kirjallisen kysymyksen johdosta, joka koski edellä 28 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa esitetyistä kysymyksistä lausumista koskevien vaatimusten tutkittavaksi ottamista, kantaja ilmoitti kirjallisessa vastauksessaan, ettei siitä ollut enää tarpeen lausua. On siis katsottava, että kantaja on peruuttanut ensimmäisen vaatimuksensa.
- 30 Komissio vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin
- hylkää kanteen ja
 - velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 31 Monsanto vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin
- hylkää kanteen ja
 - velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 32 Pioneer vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin
- hylkää kanteen ja
 - velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

- 33 Ennen kuin tutkitaan nyt käsiteltävän asian aineellinen kysymys, on huomattava, että unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 22.9.2017 asian käsittelyn suullisen vaiheen uudelleen aloittamiseksi toimitetussa kirjelmässä (ks. edellä 26 kohta) kantaja vaati, että sille myönnettäisiin mahdollisuus toimittaa kirjallisesti sen istuntoa varten tarkoittamat lausumat. Tältä osin on riittävää todeta, että työjärjestyksessä ei määrätä tällaisesta menettelystä.
- 34 Nyt käsiteltävän asian aineellisen kysymyksen osalta kantaja esittää kanteensa tueksi kaksi kanneperustetta. Ensimmäisellä perusteellaan kantaja väittää, että sen sisäistä uudelleentarkastelua koskeva pyyntö kuuluu kokonaisuudessaan asetuksen N:o 1367/2006 soveltamisalaan. Sen mukaan komissio on jättänyt ottamatta huomioon asetuksen N:o 1367/2006 10 artiklan 1 kohdan, luettuna yhdessä saman asetuksen 2 artiklan 1 kohdan f ja g alakohdan ja mainitun asetuksen 11 ja 18–21 perustelukappaleen kanssa, katsoessaan, että sisäistä uudelleentarkastelua koskeva pyyntö liittyy suurelta osalta kysymyksiin, jotka eivät kuulu asetuksen N:o 1367/2006 soveltamisalaan. Toisella kanneperusteellaan kantaja väittää, että riidanalainen päätös on lainvastainen siltä osin kuin komissio ei ole tehnyt sitä asetuksen N:o 1367/2006 10 artiklan 3 kohdassa säädetyssä määräajassa.
- 35 Aluksi on tutkittava ensimmäinen kanneperuste. Tältä osin kantaja väittää lähinnä, että sisäistä uudelleentarkastelua koskeva pyyntö liittyy kysymyksiin, jotka kuuluvat asetuksen N:o 1367/2006 soveltamisalaan. Se katsoo, että asetuksen N:o 1829/2003 perusteella toteutetut lupapäätösten kaltaiset hallintotoimet ovat asetuksen N:o 1367/2006 10 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja ympäristölainsäädännön nojalla toteutettuja toimia. Kun valtioista riippumaton järjestö pyytää sisäistä uudelleentarkastelua tai käyttää kanneoikeuttaan, se ei ole velvollinen rajoittamaan perusteitaan toimen osa-alueisiin, jotka koskevat ”ympäristöriskien arviointia”. Kantajan mukaan muuntogeenisten organismien vaikutus ihmisten terveydentilaan on terveyskysymys, joka liittyy ympäristön tilaan. Lisäksi sillä, että asetus N:o 1829/2003 on annettu kansanterveyttä koskevan SEUT 168 artiklan 4 kohdan perusteella, ei ole mitään vaikutusta siihen kysymykseen, ovatko lupapäätökset asetuksen N:o 1367/2006 10 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja ympäristölainsäädännön nojalla toteutettuja toimia. Lisäksi kantaja väittää, etteivät nyt käsiteltävässä asiassa kyseessä olevien soijalajikkeiden

kokonaisarvioinnin osatekijät ja siihen liittyvä näyttö ole erotettavissa toisistaan. Näin ollen komission suorittama muuntogeenisten organismien markkinoille saattamista koskevan luvan eri osien ”paloittelu” yhtäältä ympäristöön liittyviin tekijöihin ja toisaalta ympäristöön liittymättömiin tekijöihin on perusteeton.

- 36 Komissio katsoo Monsanto ja Pioneerin tukemana lähinnä, että asetuksen N:o 1367/2006 10 artiklassa säädetyn uudelleentarkastelua koskevan oikeuden ulottuvuus rajoittuu mainitussa asetuksessa tarkoitettuihin ympäristölainsäädäntöä koskeviin kysymyksiin. Komission mukaan pelkästään se, että lupapäätökset oli myönnetty asetuksen N:o 1829/2003 perusteella, ei anna automaattisesti oikeutta näiden päätösten kaikkien näkökohtien uudelleentarkasteluun asetuksen N:o 1367/2006 10 artiklan mukaisesti. Sitä vastoin oikeus esittää uudelleentarkastelua koskeva pyyntö on olemassa ainoastaan ympäristölainsäädännön soveltamisalaan kuuluvien näkökohtien osalta, sellaisina kuin ne on määritelty asetuksen N:o 1367/2006 2 artiklan 1 kohdan f alakohdassa. Tässä yhteydessä komissio katsoo, että ympäristöä koskevat huolet ja kansanterveyttä koskevat huolet ovat toisistaan erillisiä käsitteellisellä ja oikeudellisella tasolla, eivätkä uudelleen käsittelyä koskevaan kantajan pyyntöön sisältyvät kansanterveydelliset näkökohdat kuulu asetuksen N:o 1367/2006 10 artiklan soveltamisalaan. Komissio väittää erityisesti ensinnäkin, että suuri osa kyseessä olevassa uudelleentarkastelua koskevassa pyynnössä esitetyistä väitteistä koskee ”elintarviketurvallisuutta”, toiseksi, että ne lain säännökset, joihin uudelleentarkastelua koskeva pyyntö perustuu, liittyvät ilmiselvästi kansanterveyttä koskeviin näkökohtiin eivätkä ympäristönsuojeluun, ja lopuksi, että kantajan esittämien väitteiden elintarvikkeissa ja rehuissa esiintyvien muuntogeenisten tuotteiden ravintoarvosta, merkinnöistä ja turvallisuudesta katsotaan liittyvän tuoteturvallisuuteen eikä ympäristön tilaan yleisesti.
- 37 Nyt käsiteltävässä asiassa osapuolet ovat erimielisiä siitä, onko komissio voinut perustellusti jättää tutkimatta suuren osan lupapäätösten uudelleentarkastelua koskevasta pyynnöstä, jonka kantaja on esittänyt erityisesti asetuksen N:o 1367/2006 10 artiklan perusteella, siitä syystä, ettei suurin osa tässä pyynnössä esitetyistä väitteistä kuulu ympäristölainsäädännön soveltamisalaan.

Asetuksen N:o 1367/2006 mukaisen sisäisen uudelleentarkastelun ulottuvuus

- 38 Asetuksen N:o 1367/2006 10 artiklan 1 kohdan mukaan jokainen valtioista riippumaton järjestö, joka täyttää saman asetuksen 11 artiklassa säädetty edellytykset, on oikeutettu pyytämään sisäistä uudelleentarkastelua siltä unionin toimielimeltä tai elimeltä, joka on toteuttanut ympäristölainsäädännön nojalla hallintotoimen.
- 39 Asetuksen N:o 1367/2006 12 artiklan 1 kohdassa säädetään, että sisäistä uudelleentarkastelua koskevan pyynnön 10 artiklan nojalla tehnyt valtioista riippumaton järjestö voi nostaa kanteen unionin tuomioistuimissa EUT-sopimuksen asiaankuuluvien määräysten mukaisesti.
- 40 Asetuksen N:o 1367/2006 2 artiklan 1 kohdan g alakohdassa määritellään hallintotoimen käsitteellä tarkoitettavan mainitussa asetuksessa mitä tahansa unionin toimielimen tai elimen ympäristölainsäädännön nojalla toteuttamaa yksittäistapausta koskevaa toimenpidettä, jolla on oikeudellisesti sitovia ja ulkoisia vaikutuksia.
- 41 Asetuksen N:o 1367/2006 2 artiklan 1 kohdan f alakohdassa todetaan ympäristölainsäädännöllä tarkoitettavan mainitussa asetuksessa unionin lainsäädäntöä, jolla sen oikeusperustasta riippumatta myötävaikutetaan seuraavien unionin ympäristöpolitiikan tavoitteiden saavuttamiseen EUT-sopimuksen mukaisesti: ympäristön laadun säilyttäminen, suojeleminen ja parantaminen, ihmisten terveyden suojeleminen, luonnonvarojen harkittu ja järkevä käyttö ja sellaisten toimenpiteiden edistäminen kansainvälisellä tasolla, joilla puututaan alueellisiin tai maailmanlaajuisiin ympäristöongelmiin.

- 42 Tältä osin on todettava yhtäältä, että asetuksen N:o 1367/2006 2 artiklan 1 kohdan f alakohdassa todetaan, että kysymys siitä, onko toimi toteutettu ympäristölainsäädännön perusteella, ei riipu kyseessä olevan oikeussäännöksen oikeusperustasta.
- 43 Toisaalta asetuksen N:o 1367/2006 2 artiklan 1 kohdan f alakohdassa säädetään, että kyseisessä asetuksessa ympäristölainsäädännön käsitteellä tarkoitetaan unionin lainsäädäntöä, jolla myötävaikutetaan unionin ympäristöpolitiikan tavoitteiden saavuttamiseen. Tässä yhteydessä siinä luetellaan lähinnä unionin tavoitteet ympäristöalalla, sellaisina kuin niistä määrätään SEUT 191 artiklan 1 kohdassa: ympäristön laadun säilyttäminen, suojelu ja parantaminen, ihmisten terveyden suojelu, luonnonvarojen harkittu ja järkevä käyttö ja sellaisten toimenpiteiden edistäminen kansainvälisellä tasolla, joilla puututaan alueellisiin tai maailmanlaajuisiin ympäristöongelmiin.
- 44 Asetuksen N:o 1367/2006 2 artiklan 1 kohdan f alakohdan sanamuodosta ilmenee, että viitattessaan SEUT 191 artiklan 1 kohdassa lueteltuihin tavoitteisiin unionin lainsäätäjällä on pyrkinyt antamaan asetuksessa N:o 1367/2006 tarkoitettulle ympäristölainsäädännön käsitteelle laajan merkityksen, joka ei rajoitu ympäristönsuojeluun liittyviin kysymyksiin suppeassa mielessä.
- 45 Tätä toteamusta vahvistaa SEUT 192 artiklan 2 kohta, jonka mukaan SEUT XX osastossa tarkoitettu ympäristölainsäädäntö kattaa myös säännökset, jotka ovat etupäässä verotuksellisia, toimenpiteet, jotka vaikuttavat kaavoitukseen, vesivarojen määrän hallintaan tai jotka koskevat suoraan tai välillisesti vesivarojen saatavuutta, toimenpiteet, jotka vaikuttavat maankäyttöön, ja toimenpiteet, jotka vaikuttavat merkittävästi jäsenvaltion valintaan eri energialähteiden välillä ja jäsenvaltion energiahuollon yleiseen rakenteeseen. Ympäristölainsäädännön käsitteen suppeasta tulkinnasta olisi seurauksena, että tällaiset määräykset ja toimenpiteet eivät suurelta osin kuulu tähän alaan.
- 46 Lisäksi on huomattava, että asetuksen N:o 1367/2006 2 artiklan 2 kohdassa säädetään, että hallintotoimiin ja hallinnollisiin laiminlyönteihin eivät kuulu unionin toimielimen tai elimen toimenpiteet tai laiminlyönnit silloin, kun se toimii hallinnollisena uudelleentarkasteluimenä muun muassa kilpailusääntöjä, jäsenyysvelvoitteiden laiminlyöntiä koskevia menettelyjä, oikeusasiamiehen menettelyjä ja petostentorjuntaviraston menettelyjä koskevien SEUT 101, SEUT 102, SEUT 106, SEUT 107, SEUT 228, SEUT 258, SEUT 260 ja SEUT 325 artiklan nojalla. Se, että lainsäätäjällä on katsottu tarpeelliseksi sisällyttää tällaiset poikkeukset, merkitsee myös, että asetuksessa N:o 1367/2006 tarkoitettua ympäristölainsäädännön käsitettä on tulkittava periaatteessa erittäin laajasti.
- 47 Siitä kysymyksestä, oliko komissio sisäisen uudelleentarkastelunsa yhteydessä velvollinen tutkimaan vain ympäristölainsäädännön alaan kuuluvia kysymyksiä, on todettava, että asetuksen N:o 1367/2006 10 artiklan 1 kohdan mukaan jokainen valtioista riippumaton järjestö, joka täyttää 11 artiklassa esitetyt edellytykset, on oikeutettu pyytämään ympäristölainsäädännön nojalla toteutettua hallintotoimintaa koskevaa sisäistä uudelleentarkastelua. Tämän säännöksen sanamuodossa ei säädetä mistään sisäisen uudelleentarkastelun rajoittamisesta ympäristöä koskeviin kysymyksiin.
- 48 Lainsäätäjällä on kuitenkin täsmentänyt asetuksen N:o 1367/2006 18 perustelukappaleessa, että tiedon saatavuutta, yleisön osallistumista päätöksentekoon sekä oikeuden saatavuutta ympäristöasioissa koskevan, Århusissa 25.6.1998 allekirjoitetun yleissopimuksen (EUVL 2005, L 124, s. 1) 9 artiklan 3 kappaleen tavoin ja EUT-sopimuksen määräysten mukaisesti mainitun asetuksen tarkoituksena on luoda mahdollisuus saattaa tutkittavaksi sellaiset toimet, jotka ovat ympäristöön liittyvän lainsäädännön kanssa ristiriidassa. Lisäksi asetuksen N:o 1367/2006 otsikosta sekä mainitun asetuksen viidennestä perustelukappaleesta ilmenee, että asetus N:o 1367/2006 koskee vain tiedon saatavuutta, yleisön osallistumista päätöksentekoon ja oikeuden saatavuutta ympäristöasioissa.

- 49 On siis tulkittava asetuksen N:o 1367/2007 10 artiklaan perustuvan sisäisen uudelleentarkastelun suorittamisvelvollisuuden laajuutta siten, että komissiolla on velvollisuus tutkia sisäistä uudelleentarkastelua koskeva pyyntö vain siltä osin kuin uudelleentarkastelun pyytjä on väittänyt, että kyseinen hallintotoimi on ristiriidassa asetuksessa N:o 1367/2006 tarkoitetun ympäristölainsäädännön kanssa.
- 50 Näiden näkemysten valossa on tutkittava yhtäältä, olivatko lupapäätökset asetuksessa N:o 1367/2006 tarkoitettuja ympäristölainsäädännön perusteella toteutettuja toimia, ja toisaalta, kuuluvatko kantajan sisäistä uudelleentarkastelua koskevan pyynnön puitteissa esittämät väitteet tähän alaan.

Asetus N:o 1829/2003

- 51 Kantajan esittämä sisäistä uudelleentarkastelua koskeva pyyntö koski komission asetuksen N:o 1829/2003 7 artiklan 3 kohdan ja 19 artiklan 3 kohdan nojalla tekemien lupapäätösten sisäistä uudelleentarkastelua.
- 52 Asetuksessa N:o 1829/2003 mainitaan sen oikeusperustoina EY 37 ja EY 95 artikla sekä EY 152 artiklan 4 kohdan b alakohta, jotka tässä asiassa vastaavat SEUT 43 ja SEUT 114 artiklaa sekä SEUT 168 artiklan 4 kohdan b alakohtaa ja koskevat maatalouden, lainsäädännön yhdenmukaistamisen ja kansanterveyden aloja.
- 53 Asetuksen N:o 1829/2003 1 artiklan a alakohdan mukaan kyseisellä asetuksella on elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvistä menettelyistä 28.1.2002 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 178/2002 (EYVL 2002, L 31, s. 1) säädettyjen yleisperiaatteiden mukaisesti tarkoitus luoda perusta ihmisten elämän ja terveyden, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin, ympäristön sekä kuluttajien etujen korkeatasoisen suojelun varmistamiselle muuntogeenisten elintarvikkeiden ja rehujen suhteen ja varmistaa samalla sisämarkkinoiden tehokas toiminta.
- 54 Asetuksen N:o 1829/2003 johdanto-osan ensimmäisessä perustelukappaleessa todetaan, että turvallisten ja terveellisten elintarvikkeiden ja rehujen vapaa liikkuvuus on sisämarkkinoiden olennainen osa, joka myötävaikuttaa merkittävästi kansalaisten terveyteen ja hyvinvointiin sekä heidän sosiaaliin ja taloudellisiin etuihinsa. Asetuksen N:o 1829/2003 2 ja 43 perustelukappaleen mukaan on taattava ihmisten elämän ja terveyden, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin, ympäristön ja kuluttajien etujen suojelun korkea taso muuntogeenisten elintarvikkeiden ja rehujen osalta unionin politiikkojen täytäntöönpanossa. Asetuksen N:o 1829/2003 kolmannen perustelukappaleen mukaan muuntogeenisten elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuus olisi arvioitava unionin menettelyssä ennen niiden saattamista markkinoille unionissa.
- 55 Asetuksen N:o 1829/2003 4 artiklan 2 kohdassa edellytetään elintarvikkeena käytettävien muuntogeenisten organismien tai elintarvikkeiden saattamiseksi markkinoille lupa. Asetuksen N:o 1829/2003 4 artiklan 3 kohdan mukaan tällaista lupaa ei myönnetä, ellei ole sopivalla ja riittävällä tavalla osoitettu, että kyseessä oleva muuntogeeninen organismi tai elintarvike täyttää saman asetuksen 4 artiklan 1 kohdan vaatimukset.
- 56 Asetuksen N:o 1829/2003 4 artiklan 1 kohdassa luetellaan kumulatiivisesti ne edellytykset, joiden on tältä osin täyttyvä. Kyseessä olevat elintarvikkeet eivät erityisesti saa

”a) vaikuttaa haitallisesti ihmisten terveyteen, eläinten terveyteen tai ympäristöön;

b) johtaa kuluttajaa harhaan;

- c) siinä määrin poiketa elintarvikkeista, jotka niillä on tarkoitus korvata, että niiden tavanomainen käyttö aiheuttaisi ravitsemuksellista haittaa kuluttajille”.
- 57 Lisäksi asetuksen N:o 1829/2003 16 artiklan 2 kohdassa vaaditaan lupa muuntogeenisten rehujen markkinoille saattamiseksi, käyttämiseksi tai jalostamiseksi. Asetuksen N:o 1829/2003 16 artiklan 3 kohdan mukaan tällaista lupaa ei saada myöntää, ellei ole sopivalla ja riittävällä tavalla osoitettu, että kyseisen asetuksen 16 artiklan 1 kohdan vaatimukset täyttyvät.
- 58 Asetuksen N:o 1829/2003 16 artiklan 1 kohdassa luetellaan kumulatiivisesti ne edellytykset, joiden on tältä osin täytyttävä. Erityisesti kyseessä olevat rehut eivät saa
- ”a) vaikuttaa haitallisesti ihmisten terveyteen, eläinten terveyteen tai ympäristöön;
- b) johtaa käyttäjää harhaan;
- c) vahingoittaa kuluttajaa eivätkä johtaa tätä harhaan huonontamalla eläinperäisten tuotteiden tunnusomaisia ominaisuuksia;
- d) siinä määrin poiketa rehuista, jotka niillä on tarkoitus korvata, että niiden tavanomainen käyttö aiheuttaisi ravitsemuksellista haittaa eläimille tai ihmisille”.
- 59 Lisäksi asetuksen N:o 1829/2003 yhdeksännen perustelukappaleen mukaan muuntogeenisiin elintarvikkeisiin ja rehuihin sovellettavissa lupamenettelyissä olisi myös hyödynnettävä elintarvikkeiden turvallisuutta koskevan riskinarvioinnin uusia puitteita, jotka on vahvistettu asetuksella N:o 178/2002, ja muuntogeenisille elintarvikkeille ja rehuille pitäisi antaa markkinoille saattamista koskeva lupa vasta sen jälkeen, kun niille on tehty mahdollisimman korkeat vaatimukset täyttävä tieteellinen arviointi, jossa arvioidaan kaikki riskit, joita ne voivat aiheuttaa ihmisten ja eläinten terveydelle ja tapauksen mukaan ympäristölle.
- 60 Saatuaan EFSA:n lausunnon komissio tekee asetuksen N:o 1829/2003 7 ja 19 artiklan säännösten mukaisesti lopullisen päätöksen lupahakemuksesta. Tässä yhteydessä sillä on velvollisuus ottaa huomioon EFSA:n lausunto, kaikki unionin lainsäädännön merkitykselliset säännökset ja muut tutkittavan kysymyksen kannalta hyödylliset legitiimit tekijät.

Kysymys siitä, miltä osin lupapäätökset voivat olla asetuksen N:o 1367/2006 10 artiklan mukaisen sisäisen uudelleentarkastelun kohteena

- 61 Ensinnäkin siitä, ovatko lupapäätökset asetuksessa N:o 1367/2006 tarkoitettuja ympäristölainsäädännön perusteella toteutettuja toimia, on todettava yhtäältä, että edellä 53, 54, 56, 58 ja 59 kohdassa esiin tuoduista näkemyksistä ja säännöksistä ilmenee, että kantajan esittämän sisäistä uudelleentarkastelua koskevan pyynnön kohteena olevan kaltainen lupapäätös kuuluu muun muassa ympäristönsuojelun alaan. Toisaalta asetuksen N:o 1829/2003 4, 7, 16 ja 19 artiklan tavoitteena on säännellä ihmisen toimia, jotka voivat vaikuttaa ympäristöön sellaisten muuntogeenisten organismien esiintymisen vuoksi, joilla voi olla seurauksia ihmisten ja eläinten terveydelle. On siis todettava, että lupapäätökset ovat epäilemättä toimia, jotka on toteutettu asetuksen N:o 1367/2006 2 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitettujen ympäristölainsäädännön perusteella.
- 62 Toiseksi siitä, kuuluvatko väitteet, jotka kantaja on esittänyt sisäistä uudelleentarkastelua koskevan pyyntönsä puitteissa, asetuksessa N:o 1367/2006 tarkoitettujen ympäristölainsäädännön alaan, edellä 49 kohdasta ilmenee, että nyt käsiteltävässä asiassa neuvostolla oli velvollisuus tutkia kantajan tekemää uudelleentarkastelua koskevaa pyyntöä vain siltä osin kuin tämä oli väittänyt, että lupapäätökset olivat ristiriidassa asetuksessa N:o 1367/2006 tarkoitettujen ympäristölainsäädännön kanssa.

- 63 On kuitenkin todettava, että ympäristölainsäädännön käsitteen ulottuvuus ei ole niin rajoitettu kuin komissio väittää riidanalaisessa päätöksessään. Pelkästään se, että asetuksessa N:o 1829/2003 tehdään komission mukaan ero kyseessä olevien elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuusarvioinnin ja ympäristöriskien arvioinnin välillä, mukaan lukien niiden ympäristössä esiintymiseen liittyvät terveysriskit, ei voi horjuttaa toteamusta siitä, että uudelleentarkastelua koskevassa pyynnössä esitetyt moitteet, jotka komissio hylkäsi riidanalaisessa päätöksessä siitä syystä, etteivät ne kuulu ympäristölainsäädännön alaan, tosiasiallisesti kuuluvat asetuksen N:o 1367/2006 10 artiklan soveltamisalaan.
- 64 Komissio väittää tältä osin perustellusti, että asetus N:o 1829/2003 liittyy kansanterveyteen elintarviketurvallisuuden näkökannalta, mutta siihen kuuluvat myös mahdolliset elintarvikkeissa ja rehuissa käytettyjen muuntogeenisten tuotteiden ympäristövaikutukset. Lisäksi komissio myöntää, että päätökset, jotka koskevat oikeutta viljellä muuntogeenisiä organismeja jäsenvaltioissa, voivat määritelmällisesti liittyä enemmän ympäristöön ja että luvilla, jotka koskevat oikeutta käyttää maahantuotuja muuntogeenisiä tuotteita elintarvikkeina ja rehuina, voi myös olla vaikutusta ympäristöön esimerkiksi sen tavan perusteella, jolla niitä on käsitelty, taikka siinä tapauksessa, että ne ovat levinneet ympäristöön niiden käsittelyn aikana. Komission mukaan elintarvikkeissa ja rehuissa esiintyvien muuntogeenisten tuotteiden ravintoarvosta, merkinnöistä ja turvallisuudesta esitetyt kantajan väitteet, jotka se on riidanalaisessa päätöksessä jättänyt tutkimatta, liittyvät kuitenkin tuoteturvallisuuteen eivätkä ympäristön tilaan.
- 65 Komission päätelmän mukaan muuntogeenisten organismien vaikutukset kansanterveyteen ja eläinten suojeluun, kuten mahdolliset vaikutukset ravintoarvoon, kuuluvat ympäristölainsäädännön soveltamisalaan, jos viljely on tapahtunut unionissa. Jos viljely sitä vastoin on tapahtunut unionin ulkopuolella, nämä seuraukset eivät kuulu ympäristölainsäädännön soveltamisalaan. Tällaisen eron tekeminen on keinotekoisia, ja se saattaa poistaa asetuksen N:o 1367/2006 10 artiklan tehokkaan oikeusvaikutuksen.
- 66 Ensinnäkin asetuksen N:o 1829/2003 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa ja 16 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetään, että elintarvikkeita ja rehuja ei saa saattaa markkinoille unionissa, jos niillä on kielteisiä vaikutuksia muun muassa ympäristöön. Tältä osin on huomautettava, että nämä säännökset eivät sanamuotonsa perusteella rajoitu ainoastaan luonnonympäristön suojeluun unionissa. Näin ollen riskien, jotka perustuvat muuntogeenisten organismien mahdolliseen luonnonympäristöön leviämiseen unionissa, arviointi on vain erityinen näkökohta tutkittaessa ympäristöriskejä lupamenettelyn puitteissa asetuksen N:o 1829/2003 nojalla.
- 67 Lisäksi on selvää, että jotta muuntogeenisiä organismeja voidaan jalostaa elintarvikkeiksi tai rehuiksi, on tarpeen viljellä niitä. On huomautettava, että tämän viljelyn yhteydessä muuntogeeniset organismit kuuluvat periaatteessa luonnonympäristöön ja muodostavat siten säännöllisesti ympäristön osa-alueen. Tätä toteamusta vahvistaa myös asetuksen N:o 1367/2006 2 artiklan 1 kohdan d alakohdan i alakohta, jossa määritellään kyseisessä asetuksessa tarkoitettu ilmaisu ”ympäristötieto” ja jossa luetellaan muuntogeeniset organismit yhtenä ympäristön osa-alueista. Koska näin ollen muuntogeeniset organismit muodostavat säännöllisesti ympäristön osa-alueen, asetuksen N:o 1367/2006 2 artiklan 1 kohdan f alakohdasta ilmenee, että säännökset, joiden tavoitteena on muuntogeenisten organismien ihmisten tai eläinten terveydelle aiheuttamien seuraamusten sääntely, kuuluvat myös ympäristölainsäädännön alaan (ks. edellä 43 kohta).
- 68 Lopuksi edellä 53, 54, 56, 58 ja 59 kohdassa esiin tuoduista säännöksistä ilmenee, että sisäistä uudelleentarkastelua koskevan kantajan pyynnön kohteena olevan kaltainen lupapäätös on toimi, joka kuuluu terveyden suojelun ja eläinten hyvinvoinnin alaan. On kuitenkin todettava, että eläinten, jotka käyttävät lupapäätöksissä tarkoitettuja rehuja, on itsensä katsottava kyseisten rehujen normaaleissa tai realistisissa käyttöoloissa, jotka vastaavat olosuhteita, joita varten lupapäätökset on tehty (ks. analogisesti tuomio 23.11.2016, komissio Stichting Greenpeace Nederland ja PAN Europe, C-673/13 P, EU:C:2016:889, 79 kohta), muodostavan ympäristön osa-alueen siitä syystä, ettei voida sulkea pois sitä,

että ne toimivat vastavuoroisesti ympäristön kanssa ja ovat osa sitä. Asetuksen N:o 1829/2003 I, III ja IV luvun kaltainen näiden eläinten suojelua koskeva lainsäädäntö kuuluu siis täysin asetuksen N:o 1367/2006 10 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun ympäristölainsäädäntöön. Toisenlainen päätelmä olisi mahdollinen vain, jos voitaisiin tosiasiallisesti sulkea pois se, että kyseessä olevilla rehuilla ruokittu eläin on yhteydessä väestöön ja ympäristöön joko olemassaolonsa, eritteidensä taikka jäännöstensä välityksellä sen täydellisen eristämisen vuoksi, mitä komissio ei ole osoittanut nyt käsiteltävässä asiassa.

- 69 Tästä seuraa, että asetuksessa N:o 1367/2006 tarkoitettu ympäristölainsäädäntö kattaa nyt käsiteltävässä asiassa kaikki unionin lainsäädännökset, jotka koskevat muuntogeenisten organismien sääntelyä ja joiden tavoitteena on hallita ihmisten tai eläinten terveydelle aiheutuvaa riskiä, jonka alkuperä on muuntogeenisissä organismeissa tai ympäristön osa-alueissa, joilla voi olla vaikutuksia mainittuihin organismeihin niiden viljelyn tai kasvamisen yhteydessä luonnonympäristössä. Tämä toteamus soveltuu erotuksetta tilanteisiin, joissa muuntogeenisiä organismeja ei ole viljelty unionissa.
- 70 Nyt käsiteltävässä asiassa komissio selittää riidanalaisessa päätöksessä, että edellä 14 kohdassa esiin tuoduissa, uudelleenkäsitelyä koskevassa pyynnössä esitetyissä väitteissä viitataan muuntogeenisten organismien kulutuksesta aiheutuviin terveysvaikutuksiin. Näin ollen niitä ei voida tutkia asetuksen N:o 1367/2006 10 artiklan puitteissa. Komissio väittää erityisesti ensinnäkin, että lupapäätöksissä sallitaan kyseessä olevien soijalajikkeiden tuonti niiden käyttämiseksi elintarvikkeissa ja rehuissa, mutta niissä suljetaan pois niiden käyttäminen viljelyyn. Komission mukaan on erotettava toisistaan turvallisuusarviointi, joka koskee erityisesti myrkyllisyyttä, allergeenisuutta ja ravinteita, ja ympäristöriskien arviointi. Tämän jälkeen komissio selittää, että kantajan uudelleentarkastelua koskevassa pyynnössä esittämät väitteet, jotka koskevat EFSA:n suuntaviivojen puuttumista muuntogeenisen kasvin turvallisuuden ja ravintoarvon tutkimisen osalta, kuuluvat muuntogeenisten elintarvikkeiden ja rehujen kulutuksen terveysvaikutuksiin. Komissio lisää, että ravintoarvon tutkiminen on yksi ”riskialueista”, joka on otettu huomioon tutkittaessa muuntogeenisten elintarvikkeiden ja rehujen kulutuksesta aiheutuvia terveysvaikutuksia, mutta se ei ole osa ympäristöriskien arviointia mahdollisen ympäristöön leviämisen vuoksi. Lisäksi komissio katsoo, että kyseessä olevien elintarvikkeiden merkinnät koskevat mainittujen loppukuluttajille kulutukseen toimitettavien elintarvikkeiden ominaisuuksia, eikä näillä merkinnöillä ole yhteyttä ympäristöriskien arviointiin. Lopuksi komissio väittää, että kantajan kolmella muulla väitteellä eli väitteillä, jotka koskevat valvonnan puuttumista markkinoille saattamisen jälkeen, sitä, ettei ole tutkittu torjunta-aineiden jäämiä kyseessä olevissa elintarvikkeissa ja rehuissa, ja ribonukleiinihappojen vaikutuksen alaisten kasvien kulutuksesta ihmisten tai eläinten terveyteen aiheutuvia ei-toivottuja vaikutuksia koskevan tutkimuksen merkityksellisyyttä, ei ole yhteyttä ympäristöriskien arviointiin. Näin ollen näitä väitteitä ei voida tutkia asetuksen N:o 1367/2006 10 artiklan yhteydessä (ks. edellä 17 kohta).
- 71 Riidanalaisessa päätöksessä esitettyjen näkemysten osalta, joiden mukaan yhtäältä kantajan väitteet, jotka koskevat sitä, ettei EFSA ole antanut suuntaviivoja sellaisen muuntogeenisen kasvin turvallisuus- ja terveysvaikutuksista, jonka ravintosisältöä on merkittävästi muutettu, koskevat muuntogeenisten elintarvikkeiden ja rehujen kulutuksen terveysvaikutuksia ja joiden mukaan toisaalta ravintoarvon tutkiminen ei kuulu ympäristöriskien arviointiin mahdollisen ympäristöön leviämisen osalta, on todettava, että lupapäätöksillä pannaan täytäntöön asetuksen N:o 1829/2003 säännökset, jotka edistävät muun muassa ihmisten ja eläinten terveyden suojelua unionissa, ja että tunnistetun ihmisten tai eläinten terveydelle aiheutuvan riskin eli ravintosisällön mahdollisten muutosten alkuperä on kyseessä olevissa muuntogeenisissä organismeissa. Kuten edellä 69 kohdassa on todettu, tästä seuraa, että ne väitteet, jotka komissio on hylännyt edellä mainituin argumentein, kuuluvat täysin asetuksessa N:o 1367/2006 tarkoitettuun ympäristölainsäädännön soveltamisalaan.
- 72 Siitä riidanalaisessa päätöksessä esitetystä argumentista, jonka mukaan kantajan väitteet, jotka koskivat sitä, ettei tutkittu, oliko kyseessä olevissa elintarvikkeissa ja rehuissa torjunta-aineiden jäämiä, sekä ihmisten tai eläinten terveyttä koskevan tutkimuksen merkityksellisyyttä, eivät liity ympäristöriskien

- arviointiin, on todettava, että näillä väitteillä viitataan asetuksen N:o 1829/2003 sellaisten säännösten rikkomiseen, joiden tavoitteena on ihmisten ja eläinten terveyden suojeleminen unionissa sellaisia riskejä vastaan, jotka johtuvat kyseessä olevista muuntogeenisistä organismeista. Edellä 69 kohdassa esitetyn toteamuksen mukaisesti tästä seuraa, että ne väitteet, jotka komissio on hylännyt kyseisillä argumenteillaan, kuuluvat myös asetuksessa N:o 1367/2006 tarkoitettun ympäristölainsäädännön soveltamisalaan.
- 73 Niistä riidanalaiseen päätökseen sisältyvistä väitteistä, joiden mukaan uudelleentarkastelua koskevassa pyynnössä esiin tuoduilla merkintöjä koskevilla argumenteilla ei ole liityntää ympäristöriskien arviointiin, on todettava, että asetuksen N:o 1829/2003 20 ja 22 perustelukappaleen mukaan muuntogeenisten rehujen merkintöjä koskevien vaatimusten tavoitteena on antaa loppukuluttajille, erityisesti karjankasvattajille, rehujen koostumuksesta ja laadusta täsmällisiä tietoja, joiden perusteella kuluttaja voi tehdä täysin tietoisena valinnan. Siten merkintöjen tulisi antaa tietoa kaikista ominaisuuksista, jotka tekevät elintarvikkeesta tai rehusta erilaisen kuin vastaava tavallinen elintarvike tai rehu koostumuksen, ravintoarvon tai ravitsemuksellisten vaikutusten taikka elintarvikkeen tai rehun käyttötarkoituksen osalta tai sellaisten ominaisuuksien osalta, joilla voi olla terveydellisiä vaikutuksia tiettyihin väestöryhmiin. Tästä seuraa, että nyt käsiteltävässä asiassa muuntogeenisten elintarvikkeiden ja rehujen asianmukaiset merkinnät ovat lisätekijä, joka on välttämätön erityisesti ihmisten ja eläinten terveyttä koskevan arvioinnin tulosten täytäntöön panemiseksi. Komission on siten tutkittava asetuksen N:o 1367/2006 10 artiklan mukaisesti kantajan väite merkinnöistä, jotka koskevat kyseessä olevien elintarvikkeiden ja rehujen koostumusta.
- 74 Siitä komission riidanalaisessa päätöksessä esittämästä toteamuksesta, jonka mukaan markkinoille saattamista seuranneen seurannan väitetyllä puuttumisella ei ole yhteyttä ympäristöriskien arviointiin, on riittävä muistutusta, että asetuksen N:o 1829/2003 35 perustelukappaleen ensimmäisessä virkkeessä selitetään, että riskiarvioinnin päätelmien perusteella on asianmukaisissa tapauksissa tarpeen ottaa käyttöön markkinoille saattamisen jälkeen toteutettavaa seuranta koskevat vaatimukset, joita sovelletaan muuntogeenisten elintarvikkeiden käyttöön ihmisravinnoksi ja muuntogeenisten rehujen käyttöön eläinten ravinnoksi. On todettava myös, että seurantasuunnitelman tavoitteena on muun muassa sen valvominen, ettei mikään kyseessä olevista elintarvikkeista tai rehuista johtuva riski ihmisten tai eläinten terveydelle konkretisoidu niille myönnetyn markkinoille saattamista koskevan luvan jälkeen tai siitä johtuvat kielteiset vaikutukset ovat rajoitettuja. Sallittujen tuotteiden markkinoille saattamisen jälkeen tapahtuva seuranta on siten markkinoille saattamista koskevaa lupaa täydentävä toimenpide.
- 75 Tältä osin komissio väittää riidanalaisessa päätöksessä perustellusti, että markkinoille saattamisen jälkeistä seuranta koskevien säännösten tavoitteena on tietojen kerääminen muuntogeenisten elintarvikkeiden kulutuksesta. On myös lisättävä, että mainittu seuranta koskee myös itse osan ympäristöstä muodostavien eläinten rehujen kulutusta.
- 76 Tästä seuraa, että ihmisten ja eläinten terveyttä koskevat huolet, jotka on esitetty nyt käsiteltävässä asiassa asianmukaisen seurannan puuttumisen osalta, kuuluvat myös asetuksen N:o 1367/2006 10 artiklan soveltamisalaan.
- 77 Komissio on siten virheellisesti päätellyt riidanalaisessa päätöksessä, että edellä 70 kohdassa esitetyt väitteet ei voitu tutkia asetuksen N:o 1367/2006 10 artiklan puitteissa. Tätä toteamusta eivät horjuta komission ja väliintulijoiden esittämät muut väitteet.
- 78 Ensinnäkin siitä komission väitteestä, jonka mukaan uudelleentarkastelua koskevan pyynnön painotus koski niiden näkökohtien osalta, jotka komissio jätti tutkimatta, kyseessä olevien muuntogeenisten organismien turvallisuutta käytettäessä niitä elintarvikkeissa ja rehuissa, on riittävä todeta, että asetuksessa N:o 1367/2006 ei säädetä, että uudelleentarkastelua koskevan pyynnön painotuksen täytyisi olla ympäristölainsäädäntöä koskevassa kysymyksessä (ks. vastaavasti ja analogisesti tuomio 23.11.2016, komissio v. Stichting Greenpeace Nederland ja PAN Europe, C-673/13 P, EU:C:2016:889, 77 ja 78

- kohta). Kuten edellä 49 ja 62 kohdassa on todettu, komissiolla on sisäisen uudelleentarkastelun yhteydessä velvollisuus tutkia kaikki väitteet, jotka uudelleentarkastelua pyytänyt on esittänyt siitä, että kyseessä oleva hallintotoimi on ristiriidassa asetuksessa N:o 1367/2006 tarkoitettun ympäristölainsäädännön kanssa, ilman että olisi tarpeen, että ympäristölainsäädäntöön liittyvä kysymys olisi tutkitun väitteen pääasiallinen oikeudellinen kohde.
- 79 Kuten edellä 63–69 kohdassa on todettu, on toiseksi hylättävä komission väite siitä, että se, että asetuksessa N:o 1829/2003 tehdään ero kyseessä olevien elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuusarvioinnin ja ympäristöriskien arvioinnin välillä, on merkityksellistä sen tutkimiseksi, kuuluuko uudelleentarkastelua koskeva pyyntö asetuksen N:o 1367/2006 soveltamisalaan.
- 80 Siltä osin kuin komissio vetoaa tässä yhteydessä siihen, että asetuksen N:o 1829/2003 33 perustelukappaleessa tehdään ero ympäristöriskien arvioinnin ja turvallisuusarvioinnin välillä, on huomattava, että mainitussa perustelukappaleessa todetaan, että jos asetuksen N:o 1829/2003 mukainen hakemus koskee muuntogeenisiä organismeja sisältäviä tai niistä koostuvia tuotteita, hakijan olisi voitava valita, että hän joko esittää jo direktiivin 2001/18 C osan nojalla saadun luvan tarkoituksellisesta levittämisestä ympäristöön tai pyytää asetukseen N:o 1829/2003 perustuvassa lupamenettelyssä ympäristöriskien arviointia samanaikaisesti tämän asetuksen mukaisen turvallisuusarvioinnin kanssa. Tästä toteamuksesta johtuu, että tarkoituksellisen ympäristöön levittämisen vaikutukset voidaan arvioida direktiiviin 2001/18 perustuvassa menettelyssä taikka vaihtoehtoisesti asetukseen N:o 1829/2003 perustuvassa menettelyssä. Vaikka asetuksen N:o 1829/2003 33 perustelukappale koskeekin kysymystä siitä, missä olosuhteissa tarkoituksellisen ympäristöön levittämisen vaikutusten arviointi voidaan suorittaa asetukseen N:o 1829/2003 perustuvassa menettelyssä, sillä ei kuitenkaan ole mitään vaikutusta kysymykseen siitä, kuuluvatko asetuksen N:o 1367/2006 mukaisen sisäistä uudelleentarkastelua koskevan pyynnön yhteydessä esitetyt väitteet ympäristölainsäädännön soveltamisalaan viimeksi mainitussa asetuksessa tarkoitettulla tavalla.
- 81 Lisäksi on myös hylättävä komission väite siitä, että asetuksen N:o 1829/2003 5 ja 17 artiklasta ilmenee, että vaikka tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvista kaikista tuotteista on tehtävä vaarattomuusarviointi, vain muuntogeenisistä organismeista taikka muuntogeenisiä organismeja sisältävistä tai tällaisista organismeista koostuvista elintarvikkeista tai rehuista on tehtävä ympäristöriskien arviointi, kun taas muuntogeenisistä organismeista tuotetuista elintarvikkeista ja rehuista sitä ei tarvitse tehdä. On muistutettava, että asetuksen N:o 1829/2003 4 artiklan 1 kohdassa ja saman asetuksen 16 artiklan 1 kohdassa asetettujen edellytysten on täyttyvä (ks. edellä 56 ja 58 kohta), jotta markkinoille saattamista koskeva lupa voidaan myöntää. Sitä vastoin asetuksen N:o 1829/2003 5 ja 17 artiklan sanamuodosta ilmenee, että ne koskevat vain lupahakemuksen tekemismenettelyä ja siihen liittyviä muodollisuuksia. Nämä artiklat eivät siis koske lupahakemuksen edellytyksiä eivätkä sen tutkimisen laajuutta.
- 82 Siltä osin kuin komissio väittää, että asetuksen N:o 1367/2006 2 artiklan 1 kohdan d alakohdan i alakohdan, joka koskee ilmaisun ”ympäristötieto” määritelmää, yhteydessä viittaus muuntogeenisiin organismeihin on tehty biodiversiteetin yhteydessä, joka koskee juuri sellaista tilannetta, jossa kansanterveyttä koskevia kysymyksiä voidaan pitää tiettyjen ympäristön osa-alueiden tilan paljastavina, on todettava, että mainitussa säännöksessä viitataan muuntogeenisiin organismeihin ympäristön osa-alueena. Tämä vahvistaa edellä 67 kohdassa esitetyn toteamuksen siitä, että muuntogeeniset organismit muodostavat ympäristön osa-alueita. Vaikka oletettaisiin, että komission tulkinta pitäisi paikkansa, on joka tapauksessa todettava, että asetuksen N:o 1367/2006 2 artiklan 1 kohdan d alakohdan i alakohta sisältää vain ei-tyhjentyvän luettelon tietyistä tyypillisistä ympäristön osa-alueista, mutta siinä ei suljeta pois sitä, että muuntogeeniset organismit voisivat muodostaa ympäristön osa-alueita.
- 83 Kolmanneksi komissio väittää Monsanto tukemana, että kansanterveyttä koskevilla näkemyksillä voi olla vaikutusta ja seurauksia ympäristönsuojelulle mutta että ympäristöä koskevissa säännöksissä olevilla viittauksilla kansanterveyden ei ole tarkoitus sisällyttää kokonaisuudessaan kansanterveyden

alaa ympäristölainsäädännön alaan. Komission mukaan kyseessä olevan uudelleentarkastelua koskevan pyynnön näkökohdat eivät paljasta ympäristön osa-alueiden tilaa eivätkä ne ole siihen yhteydessä eivätkä ne siten kuulu asetuksen N:o 1367/2006 10 artiklan soveltamisalaan.

- 84 Kuten tältä osin on edellä 43 kohdassa tuotu esiin, ihmisten terveyden suojelu kuuluu unionin ympäristöpolitiikan tavoitteisiin (ks. tuomio 22.12.2010, Gowan Comércio Internacional e Serviços, C-77/09, EU:C:2010:803, 71 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). On kuitenkin todettava, kuten komissio on väittänyt perustellusti, että asetuksen N:o 1367/2006 10 artiklan tavoitteena ei ole sisällyttää kokonaisuudessaan kansanterveyden alaa ympäristölainsäädännön alaan.
- 85 Kuten edellä 49 ja 62 kohdassa on tuotu esiin, on todettava, että uudelleentarkastelua koskeva pyyntö on otettava tässä asiassa tutkittavaksi vain siltä osin kuin siinä väitetään, että lupapäätökset ovat ristiriidassa asetuksessa N:o 1367/2006 tarkoitetun ympäristölainsäädännön kanssa. Asetuksen N:o 1829/2003 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa ja 16 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetään, että kyseessä olevia elintarvikkeita ja rehuja ei saa saattaa markkinoille, jos ne aiheuttavat kielteisiä vaikutuksia ihmisten tai eläinten terveydelle tai ympäristölle. Soijalajikkeet 305423, MON 87769 ja MON 87705 muodostivat niitä viljeltäessä ihmisen muuttamia tekijöitä, jotka olivat vuorovaikutuksessa luonnonympäristön kanssa. Siten näiden ympäristön osa-alueiden geneettisillä muutoksilla saattoi olla vaikutusta niiden ravintoarvoon taikka ne saattoivat aiheuttaa riskin elintarviketurvallisuudelle ja muodostivat siten asetuksessa N:o 1367/2006 tarkoitettuun ympäristölainsäädäntöön kuuluvia kysymyksiä.
- 86 On joka tapauksessa muistutettava (ks. edellä 68 kohta), että rehut, jotka myös kuuluvat lupapäätösten kohteisiin, saattavat joutua sellaisten eläinten kulutettaviksi, jotka ovat vuorovaikutuksessa ympäristön kanssa tai jotka ovat osa siitä. Näin ollen nämä eläimet ovat itse ympäristön osa-alueita ja kyseisistä rehuista aiheutuvat seuraukset niiden ravintoarvolle tai se, että ne voivat olla elintarviketurvallisuuden vastaisia, ovat siis asetuksessa N:o 1367/2006 tarkoitetun ympäristölainsäädännön soveltamisalaan kuuluvia kysymyksiä.
- 87 Neljänneksi siitä komission väitteestä, jonka mukaan ainoastaan se, että kyseessä olevia elintarvikkeita tai rehuja on käsitelty biologisesti tai teknisesti niiden alkuperämaassa, ei merkitse sitä, että kyseessä olevien tuotteiden turvallisuudella voisi olla vaikutusta ympäristöön tilaan, on riittävää muistuttaa, että asetuksessa N:o 1367/2006 tarkoitettu ympäristölainsäädäntö, joka on kyseessä nyt käsiteltävässä asiassa, ei koske pelkästään luonnonympäristön tilaa unionissa ja että tällä argumentilla sivuutetaan siten se, että kyseiset rehut vaikuttavat niitä ravintonaan käyttäviin elämiin.
- 88 Viidenneksi siltä osin kuin komissio vetoaa nyt käsiteltävässä asiassa Århusin yleissopimuksen 9 artiklan 3 kappaleen merkityksellisyyteen on muistutettava, että oikeuskäytännön mukaan kyseiseen määräykseen, johon asetuksen N:o 1367/2006 10 artiklan 1 kohta perustuu, ei voida vedota viimeksi mainitun lainmukaisuuden arvioimiseksi (tuomio 13.1.2015, neuvosto ym. v. Vereniging Milieudefensie ja Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht, C-401/12 P–C-403/12 P, EU:C:2015:4, 61 kohta).
- 89 Edellä todetun perusteella on katsottava, että kun komissio on todennut, että suuri osa kantajan sisäistä uudelleentarkastelua koskevassa pyynnössä esittämistä väitteistä ei kuulu ympäristölainsäädännön soveltamisalaan, se on tehnyt oikeudellisen virheen. Näin ollen ensimmäinen kanneperuste on hyväksyttävä ja riidanalainen päätös on kumottava kokonaisuudessaan ilman, että olisi tarpeen tutkia kantajan esittämää toista kanneperustetta.

Oikeudenkäyntikulut

- 90 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 134 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on hävinnyt asian, se on veloitettava vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan ja korvaamaan kantajan oikeudenkäyntikulut kantajan vaatimusten mukaisesti.
- 91 Työjärjestyksen 138 artiklan 3 kohdan mukaisesti Monsanto ja Pioneerin on vastattava omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (seitsemäs jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) **Terveydestä ja elintarviketurvallisuudesta vastaavan Euroopan komission jäsenen 16.11.2015 päivätty kirje, jossa on viite Ares(2015) 5145741 ja joka koskee tiedon saatavuutta, yleisön osallistumista päätöksentekoon sekä oikeuden saatavuutta ympäristöasioissa koskevan Århusin yleissopimuksen määräysten soveltamisesta yhteisön toimielimiin ja elimiin 6.9.2006 annettun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1367/2006 10 artiklaan perustuvaa muuntogeenisten soijalajikkeiden MON 87769, MON 87705 ja 305423 markkinoille saattamista koskevien lupien sisäistä uudelleentarkastelua koskevaa pyyntöä, kumotaan.**
- 2) **Komissio vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja se veloitetaan korvaamaan TestBioTech eV:n oikeudenkäyntikulut.**
- 3) **Monsanto Europe, Monsanto Company, Pioneer Overseas Corp. ja Pioneer Hi-Bred International, Inc. vastaavat kukin omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Tomljenović

Bieliūnas

Kornezov

Julistettiin Luxemburgissa 14 päivänä maaliskuuta 2018.

Allekirjoitukset